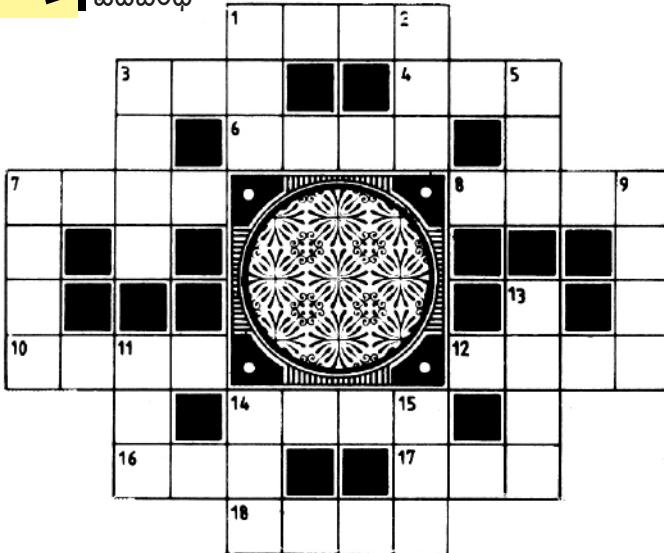

ವದಬಂಧ

ವಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಅರಿಸಿ ಒಂದವನ್ನು ಮುಖಿಸಿ ತುಂಬ ಹಳಹಳಿ ಬಣ್ಣಿ
3. ಏನೇನೋ ಆಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ; ಇದು ಕುಸ್ತಿಯ ಕಣ
4. ಬಾರುಕೋಲು ಹಿಡಿದು ನೀಡಿದ ಎಕ್ಕರಿಕೆ
6. ಗಡಿ ಇಲ್ಲದವರನ್ನು ಮೇಲತ್ತುವ ಹೊಕೆಗಾರಿಕೆ ಒಹಳ ದೊಡ್ಡದು
7. ಈಗಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದವರ ನೆಲೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಕೊನೆಗಾಣದ ಸಾಗರ
8. ಸಂಧಾನಕ್ಕಿಂದು ನಿಯೋಜಿತನಾಗಿರುವಾರೆ 'ಹಣಿದ ಗುಲಾಮ'
10. ಕಾಣೆಯಾದವರಿಗೆಲ್ಲ ನೆರವು ನೀಡಿದ ಆಪ್ತ ಸೈಂಹಿತ
12. ತೇರು ಮುರಿಯವಂತಾದ್ದೆನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಚೆಲ್ಲಾಟಿಲ್ಲ
14. ಭಾಗ್ಯವಂತನನ್ನು ಕುಗಿಸಿದ್ದೂ ಆ ದೇವರೇ ಹೌದೇ?
16. ಉರಿನ ಗೌಡನು ನಡುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು ಮಂಗ ಮುಂದಾಳು
17. ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾರಲು ಧರಿಸಿರಲೇಬೇಕು ಈ ಮುದಿತಾಸು
18. ರಾಜ ರಾಜೀಯರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸಿ ಬೆಳ್ಳಿಸಿದ ಗೌರವದ ಕಾಣಿಕೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ
1. ಗುಡುಗು ಕೆಳಿಸಿದ್ದೆನೆ ಅಲ್ಲೇ ಅವಿಸಿಕೋ
2. ಕ್ಲೂರ ಜರ ಉಗುರು ಕೂಡ ಹೇಗೆದೆ ನೋಡಿ
3. ಆ ಉಲ್ಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕೋರಿಕೆ ಬಂದಿದೆ
5. ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಆವರಿಸಿತ್ತು ರೋಗದ ಜೋತೆಗಾರ
7. ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರುವ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಲು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮಾಗ್
9. ಆರು ಜನರ ಸಾಹಸ ನೋಡಲು ನೆರದವರು ನಾರಾರು ಸಾವಿರ
11. ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದನ್ನು ಈ ಕವ್ಯ ಸರ್ವ
13. ಬೇರೆಫ್ಲೂ ಕಾಣ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಇಂಥ ಚಾವಟಿ
14. ಬೇವಿನ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಬಂದು ಭಾರೀ ಮನೆ
15. ಈ ಸುಂದರ ತೋರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಆ ಯುವತಿ

4
3
3
4
4
4
4
4
4
4
3
3
3
3
4
4
4
4
3

ಗಾಡ್ಡಿಟ್: ಏನು ವಿಸ್ತಯ?

ಗಾಡ್ಡಿಟ್. ಅದೊಂದು ಹಕ್ಕೆ. ಬಾರ್ ಟೇಲ್ಸ್ ಗಾಡ್ಡಿಟ್ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು. ಅದರದು ಸಾದಾ ಬಣ್ಣಿ, ಸಾಧಾರಣ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ತುಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪ (ಚಿತ್ರ 1, 2 ನೋಡಿ). ಕಡಲ ತಡಿಯ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರದು ವಾಸ. ಹಗಲಲ್ಲಿ ಕಡಲಂಚಿನ ನಲದಲ್ಲಿ, ಮರಳಲ್ಲಿ, ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಅದರದು ಆಹಾರಾನ್ನೇವೆನೆ. ಏಡಿ, ನ್ಯಾ, ಮೃದ್ಘಂಗಿ, ಪುಟ್ಟ ಮೀನುಗಳು ಇತ್ತಾದಿ ಅದರ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರ.

ಗಾಡ್ಡಿಟ್ ಬಂದು ವಲಸೆಗಾರ ಹಕ್ಕೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬೇಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ 'ಅಲಾಸ್ಕಾ'ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಸಂತಾನವರ್ಧನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಅಲ್ಲಿ ಚೆಳಿಗಾಲ ಆರಂಭವಾದೊಡನೆ ದಕ್ಕಿಣದ 'ನ್ಯೂಜಿಲ್ಯಾಂಡ್'ಗೆ ಅದರ ಪರಯಣ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇಳಿಗೆ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಅಲಾಸ್ಕಾಗೇ ಮರು ಪರಯಣ. ಗಾಡ್ಡಿಟ್‌ನ ಈ ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ವಲಸೆ ಪರಯಣಗಳ ರೀತಿ ನೀತಿ ಬಂದೊಂದೂ ಅನನ್ಯ. ಅನೂಹ್ಯೆ, ಅಡ್ಷನೀಯ, ಅತ್ಯಧಿಕ. ಅದೇ ಗಾಡ್ಡಿಟ್‌ನ ಪರಮ ವಿಸ್ತಯ. ಅಲಾಸ್ಕಾದಲ್ಲಿ (ಚಿತ್ರ 3 ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ A) ಬೇಳಿಗೆ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಗಾಡ್ಡಿಟ್‌ಗಳು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ದಕ್ಕಿಣದ ನ್ಯೂಜಿಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ (ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ B) ಪರಯಣ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. 11,500 ಕೆ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಈ ಇಡೀ ಪರಯಣ ಹೆಚ್ಚಿಕೊ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ (A ಯಿಂದ B). ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲೂ ಒಮ್ಮೆಯೂ ನಿಲ್ಲದೆ, ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಯೇ, ಹಗಲಿರುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆಹಾರ ನೀರು ನೀದ್ರೆ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಇಲ್ಲದೆ (ಚಿತ್ರ 4) ಈ ಪರಯಣವನ್ನು ಗಾಡ್ಡಿಟ್‌ಗಳು ಎಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಇಂತ್ಯು ದೂರದ 'ತಡರಹಿತ' ವಲಸೆಯಾವಂತನ್ನು ಬೇರಾವ ಹಕ್ಕಿಯೂ ನಡೆಸುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಗಾಡ್ಡಿಟ್‌ನ ಪರಮ ವಿಸ್ತಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ.

ನ್ಯೂಜಿಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಸ್ಥಾನಿ ಕೃತಪೂರ್ವ ಅಗಿರುವ ಗಾಡ್ಡಿಟ್ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಕಡಲಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬೇನ್ವಾಗಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಮತ್ತೆ ಮೈದಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಗಿನ ಮತ್ತುಮಾನ ಮುಗಿದು ಚೆಳಿಗಾಲ ಅರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದೊಡನೆ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮರುಪರಯಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಲಾಸ್ಕಾಗೇ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಗಾಡ್ಡಿಟ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅನುಕೂಲಕರ ಮಾರುತಗಳ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ 9,500 ಕೆ.ಮೀ ದೂರ ಪರಯಣಿಸಿ (B ಯಿಂದ C) ಅವು ಬೇನಾ ಸನಿಹದ (ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ C) ಹಳದಿ ಸಮುದ್ರದ ಶೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಿದ್ದು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಲಾಳ ಪಡಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಂದ 6,400 ಕೆ.ಮೀ ದೂರ ಹಾರಿ (C ಯಿಂದ A) ಅಲಾಸ್ಕಾವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯ 30 ವರ್ಷಗಳೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಒಟ್ಟು 27,400 ಕೆ.ಮೀ ದೂರದ ಪರಮ ಸಾಹಸದ ಇಂಥ ಪರಯಣ ನಡೆಸುವುದು ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮಹಡದ್ದಿತ್ತ.

■ ಎನ್. ವಾಸುದೇವ್

04-08-2022 ಉತ್ತರಗಳು

ವಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಉದಾಹಿಸಿ 3. ಆಗರ 4. ಗಗನ 6. ಗರಿಮುರಿ 7. ಅಂಗಾರಕ 9. ಅರವಿಂದ
11. ಕಡಿಮಾನ 13. ತರಗತಿ 15. ಅನಾಮಿಕ 17. ಗದರು 18. ರಂಜನೆ
19. ಹುಲ್ಲುಗಿಡ
- ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ
1. ಉರಾಗ 2. ನಗರಿ 3. ಅದರ 5. ನಶ್ವರ 7. ಅಂತಕ 8. ಕರಣ 9. ಅನಂತ
10. ದಡುತಿ 12. ವಾಲಗ 14. ರವಾನೆ 15. ಅರುಹ 16. ಕರಂಡ